

ԹՎԻՆԻՆԳ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

AM/14/ENP/ST/15

Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ժողովրդագրական վիճակագրության վերաբերյալ

Գործողություն 2.8. Ձեռքբերումների կատարման դիտարկում և
առաջարկություններ ապագայի համար

Առաքելությունն իրականացվել է

Լիտվայի վիճակագրությունից տկն. Դալիա Սմբրոզայտիենեի
Իստատից տկն Մարիա Փիա Սորվիլյոյի կողմից

2017թ. հունիսի 6-9-ը

Վերջնական տարբերակ

Հայաստանի Հանրապետության
ազգային վիճակագրական
ծառայություն

STATISTICS
LITHUANIA

Istat

STATISTICS
DENMARK

Փորձագետների կոնտակտային տվյալներ

Դալիա Ամբրոզայտիենե
Լիտվայի վիճակագրություն
Գեդիմինայի պողոտա 29
Վիլնյուս, LT-01500
Լիտվա
Հեռ. +370 5 236 4815
Էլ-փոստ. dalia.ambrozaitiene@stat.gov.lt

Մարիա Փիա Սորվիլլո
Իտալիա
Չ. Բալբոն փողոց 16
Իտալիա
Հեռ. +390646732907
Էլ-փոստ. sorvillo@istat.it

Բովանդակություն

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ	4
2. Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում	4
3. Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը	10
4. Ձեռքբերումների կայունություն	14
5. Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ).....	15
6. Լրացուցիչ կարիքների նույնականացում	18
7. Չլուծված հարցեր	18
Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք	19
Հավելված 2. Առաքելության ծրագիր	21
Հավելված 3. Անձինք, ում փորձագետները հանդիպել են.....	22

Հապավումների ցանկ

ԵՄ	Եվրոպական միություն			
ՀՀ ԱՎԾ	Հայաստանի Հանրապետության	ազգային	վիճակագրական	
	ժառանգություն			
ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն			

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ

Առաքելության վերաբերյալ սույն հաշվետվությունը պատրաստվել է «Հայաստանի ազգային վիճակագրական համակարգի ամրապնդում - II փուլ» ԹՎԻՆԻՆԳ ծրագրի շրջանակներում: Սա վերջին առաքելությունն էր 2-րդ բաղադրիչի շրջանակներում:

Առաքելության նպատակն էր.

- Քննարկել ծրագրի սկզբում բաղադրիչի կարգավիճակը
- Քննարկել ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը
- Պատրաստել առաջարկություններ ձեռքբերումների կայունության վերբերյալ
- Պատրաստել առաջարկություններ ՀՀ ԱՎԾ ապագա աշխատանքի համար ծրագրի ավարտից հետո
- Նույնականացնել չլուծված հարցերը և կարիքները հետագա աջակցության համար, եթե այդպիսիք լինեն

ԱԵ փորձագետները ցանկանում են իրենց անկեղծ շնորհակալությունն արտահայտել իրենց հետ հանդիպած բոլոր պաշտոնատար անձանց և անհատներին՝ բարի և արհեստավարժ աջակցության և արժեքավոր տեղեկատվության համար, որն ստացել են Հայաստանում իրենց գտնվելու ընթացքում, և ինչը մեծապես հեշտացրել է նրանց աշխատանքը:

Սույն զեկույցում տեղ գտած տեսակետները և դիտարկումները պատկանում են փորձագետներին և կարող են չհամընկնել ԵՄ, ՀՀ ԱՎԾ, Իստատի կամ Դանիայի վիճակագրության տեսակետների հետ:

2. Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում

2.1. Կենսական վիճակագրություն

Առաքելության առաջին հանդիպման ընթացքում համաձայնություն է ձեռք բերվել ՇԵ հետ՝ կենտրոնացնել ուշադրությունը մահերի և ծնունդների վրա, քանի որ դրանք կարևոր են միջմարդահամարային ժամանակահատվածում բնակչության դինամիկայի վերլուծության, և բնակչության չափի և տարիքային կառուցվածքի գնահատման համար:

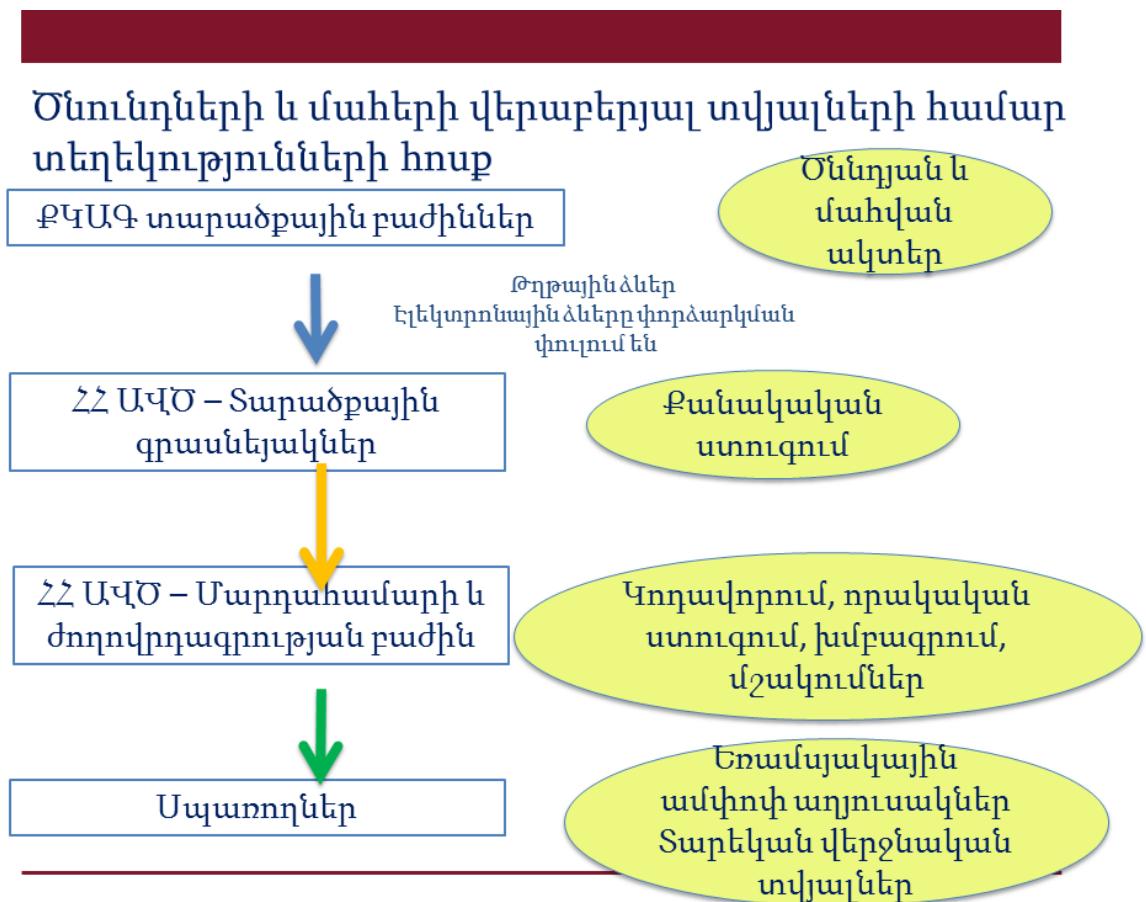
Տվյալների հավաքագրման իրավական հիմքերն են «ՀՀ օրենքը պետական վիճակագրության մասին», «Պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագիրը» և ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի թիվ 11 որոշումը (3.10.2003) «Վիճակագրական տեղեկատվության տրամադրման կարգի հաստատման մասին» և «Պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի մասին»: Այլ համապատասխան օրենսդրությունը վերաբերում է քաղաքացիական ակտերի գրանցման ռեգիստրի ստեղծմանը, ինչպես նաև նորածին երեխաների ծնողներին և մահացածների տնային տնտեսություններին աջակցության տրամադրումը կարգավորող դրույթներին:

Ծրագրի սկզբում տվյալների հավաքագրումը հիմնված էր թղթային տարբերակի վրա. ՔԿԱԳ կողմից տրվող ակտերի պատճենները ուղարկվում էին ՀՀ ԱՎԾ տարածքային գրասենյակներ քանակական ստուգման համար: Ավելի ուշ դրանք ուղարկվում էին ՀՀ ԱՎԾ կենտրոնական գրասենյակ (Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժին) որակական ստուգումների և հետագա մշակումների համար:

Մահվան վկայականները, որոնք տրվում էին բժշկական հաստատության կողմից, կցվում էին գրանցման ակտերին և նույնպես ուղարկվում էին ՀՀ ԱՎԾ:

Քանակական ստուգումները հիմնականում նպատակ ունեին պարզելու, թե արդյոք ՔԿԱԳ-ից ստացված ծանրոցի մեջ բոլոր սպասվող ակտերը փաստացի առկա էին թե ոչ, ինչից հետո դրանք ուղարկվում էին ՀՀ ԱՎԾ կենտրոնական գրասենյակ: Այնուհետև ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցներն ընթացք էին տալիս որոշ տեքստային փոփոխականների կողավորմանը, օրինակ կողավորվում էր վայրը, որտեղ կատարվել է դեպքը: Ձևաթղթերը ստուգվում էին անհամապատասխանություններ և բացակա տվյալներ բացահայտելու համար և ի վերջո մուտք էին արվում Access տվյալների բազա: Եթե մեկ տարուց բարձր տարիք ունեցող անձը գրանցվում էր որպես նորածին քաղաքացիական ակտերի ռեգիստրում (ՔԱՌ), ապա նա ընդգրկվում էր ծնունդների մասին վիճակագրությունում՝ անկախ նրա իրական տարիքից:

Ստորև ներկայացված գծապտկերն ամփոփում է տեղեկատվական հոսքը:

Ակտերի գրանցման առցանց համակարգը կառուցվում էր այնպես, որպեսզի գրանցումների ֆայլերը անմիջականորեն հասանելի լինեին ՀՀ ԱՎԾ-ին: Հետևաբար ենթաբաղադրիչների հիմնական նպատակներից մեկն էր ապահովել, որպեսզի «կենսական (բնական շարժի) վիճակագրության տվյալների հավաքագրման մեխանիզմները բարելավվեին (թղթային աղբյուրներից անցում էլեկտրոնային)»:

«Կենսական վիճակագրության վերաբերյալ որակի հոչակագիրը» տալիս է ընդհանուր պատկերացում վիճակագրական գործընթացների մասին, ներառյալ տվյալների աղբյուրների և վիճակագրական հասկացությունների նկարագրությունը, ինչը կարող է օգնել սպառողներին ավելի լավ հասկանալու հրապարակվող արդյունքները: Այն պետք է արդիականացվի նոր գործընթացների հետ համահունչ և ընդգրկի առավել մանրամասն տեղեկատվություն:

Ինչ վերաբերում է տվյալների արտադրման յուրաժամանակությանը, սա խիստ վճռորոշ հարց չի հանդիսանում: Որակի հոչակագրում մասնավորեցվում է, որ որակի ցուցանիշները հրապարակվում են մեկ ամսվա ընթացքում, իսկ տարեկան տվյալները հրապարակվում են 6 ամսվա ընթացքում:

Փոխարենը, խիստ վճռորոշ հիմնահարց կարող է լինել ՀՀ ԱՎԾ կողմից մշակվող տվյալների թերընգրկվածությունը. թեև կենսական իրադատությունների գրանցումը պարտադիր է, փորձագետների կարծիքով հնարավոր է լինի թերընդգրկվածության ինչ-որ մաս, հատկապես հեռավոր վայրերում մահվան դեպքերի համար:

Այս հարցի վերաբերյալ որոշ փաստեր են տրամադրվել «Հայաստանի ժողովրդագրական և առողջության հետազոտություն, 2010»-ի արդյունքներով, նշելով, որ 2010թ.-ին ծնունդների գրանցման մակարդակը 99.6% էր, ընդ որում թերընգրկվածություն դիտարկվել է 5 մարզերում, մասնավորապես Կոտայքում, Լոռիում, Շիրակում, Արմավիում և Տավուշում: 2015թ.-ին ԱՀԿ-ն իրականացրեց «Ազգային քաղաքացիական ակտերի գրանցումների և կենսական վիճակագրական համակարգերի շտապ գնահատում» ՀՀ ԱՎԾ, ՀՀ արդարադատության նախարարության և ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ համագործակցությամբ: Արդյունքում համակարգի արդյունավետությունը 100-ից 84 գնահատվեց, ցույց տալով, որ ոլորտը բարելավումների կարիք ունի:

2011թ. մարդահամարի մեջ ընդգրկված հարցը կարող էր օգտակար լինել գրանցումների հնարավոր թերընդգրկվածությունը ավելի լավ գնահատելու համար, քանի որ այն ուղղվել է յուրաքանչյուր տնային տնտեսության, մասնավորապես հարցվել է՝ արդյոք վերջին 12 ամիսների ընթացքում ծագած ծնունդը/մահը գրանցվել է, թե ոչ:

2.2 Միգրացիոն վիճակագրություն

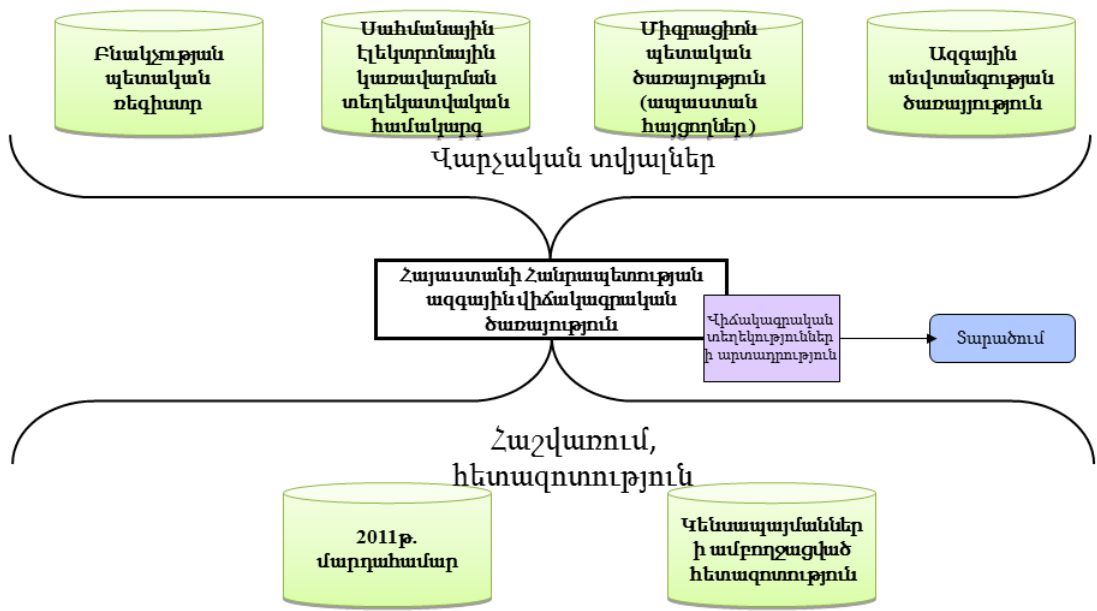
Առաջին առաքելության ընթացքում ուսումնասիրվել է միգրացիոն վիճակագրության արտադրման և տարածման իրավիճակը:

ՀՀ ԱՎԾ կողմից տվյալների հավաքագրման պարտավորությունը միգրացիոն վիճակագրության արտադրման, վերլուծության և տարածման համար սահմանվում է պետական վիճակագրության մասին ՀՀ օրենքում: Պետական վիճակագրական աշխատանքների մասին եռամյա ծրագրի մասին օրենքը սահմանում է ՀՀ եռամյա աշխատանքային ծրագիրը, որը ներառում է գործողության ուղղությունները վիճակագրական տեղեկատվության ձևավորման համար: Սա անհրաժեշտ է երկրի տնտեսական, ժողովրդագրական, սոցիալական և բնապահպանական իրավիճակի դիտարկման համար՝ հաշվի առնելով հասանելի ռեսուրսների սահմանափակ լինելը, վիճակագրական տեղեկատվություն տրամադրողների բեռը և ծախսարդյունավետությունը:

Կան այլ օրենքներ ևս, որոնք սահմանում են միգրացիոն վիճակագրության տվյալների հավաքագրումը, վարչական տվյալների աղբյուրների օգտագործումը և տարածումը, ինչպիսիք են «Բնակչության պետական ռեգիստրի մասին ՀՀ օրենքը», «Օտարերկրացիների մասին ՀՀ օրենքը», «Փախստականների և ապաստանի մասին ՀՀ օրենքը»:

Միգրացիոն վիճակագրության արտադրման համար ՀՀ ԱՎԾ-ն օգտվել է տարբեր աղբյուրներից (տե՛ս Նկար 1-ը). ՏՏ կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտություն, մարդահամար, բնակչության պետական ռեգիստր, սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգ, Միգրացիոն պետական ծառայություն և Ազգային անվտանգության ծառայություն:

Նկար 1. Միգրացիոն գործընթացների վիճակագրական տվյալների հոսքեր

ՀՀ ԱՎԾ-ում միգրացիայի վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվության աղբյուրն է ՏՏ կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունը: Սա տարեկան ընտրանքային հետազոտություն է, որը թույլ է տալիս տնային տնտեսությունների

կենսապայմանների և SS անդամների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկատվության հետ մեկտեղ հավաքագրել տեղեկատվություն և սոցիալական բնութագրիչներ միգրանտների վերաբերյալ:

Բնակչության շրջանակի համար ՀՀ ԱՎԾ օգտագործում է 2011 թվականի մարդահամարի հասցեները: Բնակչության շրջանակից ընտրվել է SS կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտության հասցեների ընտրանքը: Օգտագործվել է երկփուլ սիստեմատիկ պատահական ընտրանք, ընտրանքի չափը խիստ է՝ 5184: Չպատասխանած տնային տնտեսությունները փոխարինվել են այլ տնային տնտեսություններով լրացուցիչ ընտրանքից (որոնք ընտրվել են սույն նպատակով): Հետազոտության հիմնական ցուցանիշները գնահատելու համար Տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտության մեջ օգտագործվել են հաշվարկային կշիռներ (աղքատության ցուցնիշներ և այլն), և միգրանտների թիվը: Միգրանտ սահմանվել է նա, ում դեպքում դրական պատասխան է հնչել հետևյալ հարցին. «2010թ. հունվարի 1-ից անձն արտագաղթել է մեկ այլ մարզ կամ երկիր 3 և ավելի ամսով»: Հարցվել է արտագաղթի ճիշտ տարին և ամիսը/ներքին միգրացիան: Հետազոտությունը հնարավորություն չի տալիս նույնականացնել արդյոք անձինք հայտատարարություն արել են վարչական մարմիններին իրենց բնակության վայրի փոփոխության մասին, թե ոչ: Արտագաղթյալների, ներգաղթյալների եռամսյակային և տարեկան թիվն ըստ սեռի, տարիքային խմբի, մարզերի, մեկնման պատճառների գնահատվել են հետազոտության և բնակչության ռեգիստրի տվյալների հիման վրա (հայտարարված միգրացիայի վերաբերյալ): Որակի ցուցանիշները չեն գնահատվել:

Երկարաժամկետ միգրացիայի վերաբերյալ որակի հոչակագիրը սպառողներին տալիս է ընդհանուր տեղեկատվություն միգրացիայի վերաբերյալ, մասնավորապես՝ տվյալների աղբյուրները, իրավական հիմքերը, հիմնական հասկացությունները, հաշվետու ժամանակահատվածը, ճշգրտությունը, համադրելիությունը, վիճակագրության մատչելիությունը:

Հրապարակումների մեթատվյալները և որակի հոչակագրերի հաշվետվությունները հրապարակվել են համաձայն օրացույցի:

ՀՀ ԱՎԾ-ն իրականացնում է մադահամար 10 տարին մեկ անգամ: Մարդահամարի արդյունքներն ապահովում են շատ տեղեկություններ՝ անձանց մասին, ովքեր մասնակցում են միգրացիոն գործընթացների և ապրում են երկրում, անձանց մասին, ովքեր արտագաղթել են և դեռևս ապրում են արտերկրում և այլն: Մարդահամարից հետո վերանայվում է բնակչության և միգրացիայի վիճակագրությունը:

ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային վարչությունը պատասխանատու է բնակչության պետական ռեգիստրի համար: Բնակչության պետական ռեգիստրի տվյալները իրավական արժեք ունեն և հիմնված են անձնական փաստաթղթերի վրա: Բնակչության ռեգիստրը ստանում է տյալներ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների վերաբերյալ: Բոլոր անձինք, ովքեր գրանցվում են բնակչության ռեգիստրում ստանում են անձնական նույնականացման համար: Բնակչության

ռեգիստրը ստանում է անձանց հայտարարագրերը բնակության վայրը փոխելու մասին: Հայտարարված միջազգային միգրացիոն հոսքերը շատ քիչ են, և դրանք չեն ներկայացնում իրական իրավիճակը: Մեծ տարբերություն կա ՏՏԿԱՀ արդյունքների և հայտարարագրված միգրացիայի ցուցանիշների միջև: Ցավոք չկա բավարար մոտիվացիա, որպեսզի բնակության վայրը փոխող անձինք հայտարարեն դրա մասին: ՀՀ ԱՎԾ-ն չի ստանում բնակչության թվաքանակի օրինակ:

ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայությունը պատասխանատու է սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգի համար: Սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգի տվյալները իրավական հիմք ունեն և հիմնված են անձնական փաստաթղթերի վրա: Սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգն ստանում է տվյալներ դեպի երկիր և երկրից դուրս ուղղված բոլոր շարժերի և ստացված վիզաների վերաբերյալ: ՀՀ ԱՎԾ-ն ստանում է տվյալներ ագրեգացված մակարդակով սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգից: Ստացվող տվյալներից չկա հնարավորություն նույնականացնելու մասնավոր անձի տեղաշարժերը և նրա արտրեկրում/երկրում 12 ամսից ավելի ժամանակահատվածով գտնվելու տևողությունը: Սահմանահատումների, ստացված վիզաների մասին վիճակագրությունը, ցույց է տալիս տեղաշարժերի նշանակալի հոսքեր, որոնք շատ ավելի բարձր են, քան ՏՏԿԱՀ-ից գնահատված միգրանտների թիվը կամ բնակչության ռեգիստրից ստացված հայտարարագրված միգրանտների թիվը:

ՀՀ միգրացիոն պետական ծառայությունը ստանում է տվյալներ անվանական մակարդակով բոլոր ապաստան հայցողների դիմումների վերաբերյալ և կիսամյակային և տարեկան կտրվածքով ներկայացնում է ագրեգացված վիճակագրական հաշվետվություններ՝ համաձայն ԵՄ կանոնակարգի (թիվ 862/2007, 2007թ. հուլիսի 11):

ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայությունը (տեղեկատվություն այն անձանց վերաբերյալ, ովքեր ունեն ժամանակավոր և մշտական կարգավիճակ - ՀՀ ոստիկանություն) ստանում է օտարերկրացիների կացության կարգավիճակի վերաբերյալ տվյալները անվանական մակարդակով և ներկայացնում է վիճակագրական հաշվետվությունները ՀՀ ԱՎԾ-ին կիսամյակային և տարեկան կտրվածքով:

Տվյալների տարբեր աղբյուրներ (հետազոտություններ, վարչական տվյալների աղբյուրներ) ցույց են տալիս տարբեր իրավիճակներ: Մպառողները կարող են չհասկանալ արդյունքների միջև հսկայական տարբերությունները: ՀՀ ԱՎԾ և վարչական տվյալների աղբյուրների միջև հետագա համագործակցությունն անհրաժեշտ է ՀՀ-ում միգրացիոն վիճակագրության որակի բարելավման համար:

Կազմակերպվել են հանդիպումներ ՀՀ ԱՎԾ մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի և ՏՏ վարչության հետ՝ նրանց աշխատանքները ՏՏ գործիքներից օգտվելիս

դիտարկելու համար և ծանոթանալու SS մասնագետների սպեցիֆիկ աշխատանքին՝ մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի համար գործիքներ պատրաստելիս:

3. Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակը

3.1 Կենսական վիճակագրություն

Թեև ժողովրդագրության և մարդահամարի բաժնի աշխատակիցներն զբաղված էին շատ հարցերով, այդ թվում միգրացիոն վիճակագրության ենթաբաղադրիչով, սակայն նրանք ջանք չխնայեցին թվինինգ ծրագրից օգտվելու համար, ինչի շնորհիվ տեխնիկական առաջադրանքում առաջադրված հիմնական թիրախները ձեռք բերվեցին:

Տվյալների ստացում

Առկա է տվյալների էլեկտրոնային փոխանցումը: Մա կազմակերպված է այնպես, որ ՀՀ ԱՎԾ-ն կարողանա ներբերոնել նախորդ ամսվա ընթացքում գրանցված ծնունդների, մահերի, ամուսնությունների և ամուսնալուծությունների հետ կապված ֆայլերը (առավելագույնը 30 օր ուշացում): Հաշվառումները ներկայացվում են մեթոդաբանական փաստաթղթում:

SS վարչության հետ համագործակցությամբ ստեղծվել է նոր տվյալների բազա սույն ֆայլերը ստանալու և մշակելու համար: Նաև նոր ընթացակարգ է սահմանվել հաշվարկելու ցուցանիշները և ստանալու աղյուսակները կանոնավոր հրապարակումների համար:

Դիտարկվել են ևս երկու փոփոխականներ, որոնք կարևոր են ՀՀ ԱՎԾ համար, և ՀՀ արդարադատության նախարարությանը և էլեկտրոնային կառավարման համակարգով զբաղվող գործակալությանը խնդրվել է ներառել դրանք ՀՀ ԱՎԾ կողմից պարբերաբար ներբերոնվող ֆայլերում: Դրանք են.

1. Անձնական նույնականացման համարը (նորածինների և մայրերի, ամուսինների և ամուսնալուծվածների, մահացածների); սա թույլ կտա ունենալ լիարժեք տեղեկատվություն տարբեր գրասենյակներում ծնունդների բազմակի գրանցումների վերաբերյալ, իսկ առավել ընդհանուր՝ կապել կենսական իրադարձությունների մասին գրանցումները, օրինակ՝ բնակչության ռեգիստրի տվյալների բազայի հետ:
2. Ծննդյան երկիրը (հոր և մոր, ամուսինների և ամուսնալուծվածների, մահացածների), որը կտա հնարավորություն հասկանալու բնակչության բուն տեղաշարժերը:

Ձեռք է բերվել համաձայնություն և երկու փոփոխականները կտրամադրվեն անվանական հաշվառումներում հավանաբար սկսած 2017թ. հուլիսից:

Որոշ տեխնիկական խնդիրներ կապված ֆայլերի բեռնման հետ (ինչպես օրինակ բացակայող տեղեկատվությունը, համակարգի խափանումները և այլն) լուծվել են 2017թ. առաջին ամիսների ընթացքում:

Վերջին փոփոխությունները և վարչական համայնքների հնարավոր ամբողջական վերակազմակերպումը կարող են դժվարացնել տարածքային տեղեկատվության ստացումը: Որդեգրված լուծումն է ունենալ տվյալներ շատ մարամասն տարածքային մակարդակով (բնակավայր), և այսպիսով ունենալ հնարավորություն կազմել դրանք ցանկացած ավելի բարձր տարածքային մակարդակով: Մա նաև այնպիսի փոփոխական է, որը կարող է օգտագործվել հետագա վերլուծության համար:

Մեծ փոփոխություն է կատարվել մահերի պատճառների կողավորման մեջ: Մինչև 2016 թվականը ՀՀ ԱՎԾ-ն էր կառավարում կողավարման գործընթացը՝ մահվան պատճառները նկարագրող տեքստի հիման վրա, որը գրված էր բժիշկի կողմից գրված թղթային վկայականի վրա: 2017թ.-ից սկսած մահը հաստատող բժիշկը նաև պատասխանատու է կողավորման համար, իսկ վկայականները փոխանցվում են էլեկտրոնային ձևաչափով՝ նվազեցնելով ՀՀ ԱՎԾ աշխատանքային բեռը: Սույն փոփոխությունները պետք է մոտիկից մշտադիտարկվեն (տե՛ս Կայունությունը):

Թերընդգրկվածություն

Ծնունդների և մահերի գրանցումների թերընդգրկվածությունը խորապես ուսումնասիրվել է: 2010թ.-ին իրականացված Ժողովրդագրական և առողջության հետազոտության արդյունքները վերլուծվել են, և համադրվել 2011թ. մարդահամարի տվյալների հետ, բաշխված ըստ մարզերի:

Գյուղական համայնքների քարուղարների հետ հեռախոսային հարցազրույց է իրականացվել՝ նախորդ արդյունքները լրացնելու և թարմացնելու համար, ինչպես նաև բարձրացնելու իրազեկությունը կենսական գրանցումների թերընդգրկվածության հիմնահարցի վերաբերյալ:

Թերընդգրկվածության միջակայքը գնահատվում է 0.88%-ից մինչև 2.27% ծնունդների համար, և 2.28%-ից մինչև 4.17%՝ մահերի համար:

Փաստաթղթավորում

Ավարտին են հասցվել երկու մեթոդաբանական փաստաթղթեր ծնունդների և մահերի վիճակագրության վերաբերյալ: Այս փաստաթղթերը, որոնք պետք է կանոնավոր կերպով արդիականացվեն, ընկալվում են որպես օժանդակ միջոց՝ ամբողջ գործընթացի բոլոր փուլերին հետևելու և նույնականացնելու համար հնարավոր թույլ կողմերը, որոնք պահանջում են անդրադարձ կարճաժամկետ և միջնաժամկետ կտրվածքով:

Մեթոդաբանական փաստաթղթերը ներառում են.

1. Վարչական համակարգը և իր նորմատիվային հիմքը
2. Տվյալների հավաքագրումը
3. Տվյալների մշակումը
4. Վերլուծությունը
5. SS գործընթացները

6. Տարածումը

Մեթոդաբանական փաստաթղթերի նախագիծը նախապատրաստվել է ամուսնությունների և ամուսնալուծությունների համար, և պետք է ավարտին հասցվի մինչև 2017թ. հուլիսը:

Այլ ձեռքբերումներ

Տվյալների մշակում

Կարճ վերապատրաստում է իրականացվել, ներկայացվել են տվյալների խմբագրման համար հիմնական հասակացությունները և գործիքները: Այս ոլորտում հետագա բարելավումները պահանջում են առավել գործնական դասընթացներ բաժնում աշխատողների համար: Սա կարող է օգտակար լինել նաև այլ բաժինների համար, ովքեր իրականացնում են տվյալների վավերականացում, խմբագրում և իմպուտացիա (օրինակ՝ աշխատակիցներն, ովքեր պատասխանատու են հետազոտությունների համար):

Տվյալների վերլուծություն և տարածում

Տվյալների և ցուցանիշների մի խումբ արդեն իսկ վերլուծվել և տարածվել է տարբեր հրապրակումներում, հիմնականում տարեկան ժողովրդագրական ժողովածուում: Տվյալների ներկայացման առումով (գրաֆիկներ և քարտեզներ) 2016թ. գրքում որոշ բարելավումներ են ներկայացվել, իսկ հաջորդ տարվա համար պլանավորվել են ավելի շատ բարելավումներ:

Ժողովրդագրական ցուցանիշների վերաբերյալ բաժնի ակտիվ մասնակցությամբ կարճ վերապատրաստում է իրականացվել:

Իրազեկության բարձրացում

Քանի որ կենսական վիճակագրությունը հիմնված է քաղաքացիական ակտերը գրանցող պաշտոնատար անձանց աշխատանքի վրա, առաջնային կարևորություն է համարվում նրանց իրազեկվածության բարձրացումը ժողովրդագրական տվյալների համապատասխանության վերաբերյալ, որպեսզի ավելանա նրանց ուշադրությունը նրանց գործունեության վիճակագրական ասպեկտին:

Այսպիսով տպագրվել և բաժանվել է կենսական վիճակագրական տվյալներ պարունակող սեղանի օրացույց բոլոր ՔԿԱԳ տարածքային գրասենյակներին: Նախաձեռնության վերաբերյալ հետադարձ կապը եղել է շատ դրական:

3.2 Միգրացիոն վիճակագրություն

ՀՀ ԱՎԾ մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժինը ջանք չի խնայել թվինինգ ծրագրից օգտվելու համար և տեխնիկական առաջադրանքում առաջադրված հիմնական թիրախները ձեռք են բերվել:

Տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտություն (SSԿԱՀ)

SSԿԱՀ հարցաթերթի միգրացիայի վերաբերյալ մոդուլը բարելավել է համաձայն փորձագետի կողմից 2016թ.վերջում արված առաջարկությունների, 2017թ. հունվարից տվյալների հավաքագրումն իրականացվում է վերանայված հարցաթերթով: Բարելավված հարցաթերթը թույլ է տալիս արտադրել առավել բարձր որակի միգրացիոն տվյալներ, օրինակ՝ միջազգային միգրանտների թվի գնահատում ըստ քաղաքացիության և բոլոր տարիքային խմբերի, հետևելով ԵՄ (EC) No 862/2007 կանոնակարգին, և այլն: Միգրացիայի փորձի հետ կապված տնային տնտեսության անդամի բացակայության տևողության վերաբերյալ հարցը միայն նախորդ տարվա համար (ներկայիս երեք տարվա փոխարեն) կբարելավի հետազոտության արդյունքների ճշգրտությունը: Արդիականացվել են SSԿԱՀ-ից միգրացիոն վիճակագրության որակի գնահատման ընթացակարգերը:

Պայմանավորված այն փաստով, որ SSԿԱՀ միգրացիոն մոդուլի մեջ կա հարց «Վերջին 12 ամիսների ընթացքում կատարե՞լ եք արդյոք փոխանցումներ կանխիկ դրամական կամ բնաիրային եղանակով», օգտակար կլինի ապագայում ուսումնասիրել ՀՀ կենտրոնական բանկի հետ համագործակցելու հնարավորությունները: Սա հնարավորություն կտա ապահովել դրամական փոխանցումների վերաբերյալ վիճակագրության լավ որակ դրամական փոխանցումների հետ կապված վիճակագրական հիմնահարցերի ոլորտում, այսպիսով բավարարելով սպառողների կարիքները:

Միգրացիոն վիճակագրության մեթոդաբանություն

Միգրացիոն վիճակագրության մեթոդաբանությունը բարելավվել է, և փաստաթուղթը կանոնավոր կերպով թարմացվելու է: Փաստաթուղթը ներառում է հիմնական ստանդարտ մասերը, ինչպիսիք են միգրացիոն վիճակագրության (ներքին և արտաքին) արտադրման համար իրավական հիմքերը, տարբեր աղբյուրների օգտագործումը (վարչական տվյալներ և ընտրանքային հետազոտություն); տվյալների հավաքագրում, տվյալների մշակում, վերլուծություն, վիճակագրական տեղեկատվության (ներառյալ SS գործընթացները) և տարածման պատրաստում:

Տեխնիկական մասնագիր

Քանի որ մեթոդաբանությունը և տեխնիկական մասնագիրը (ՀՀ ԱՎԾ ներքին փաստաթուղթ) ունեն ընդհանուր կողմեր, երկու փաստաթղթերն էլ պատրաստվել են միևնույն ժամանակ: Տեխնիկական մասնագիրը մշակվել է բարելավելու միգրացիոն վիճակագրության արտադրումը և ժողովրդագրական և մարդահամարի բաժնի համագործակցությունը SS և տնային տնտեսությունների հետազոտությունների բաժինների հետ: SS բաժինը արհեստավարժ է և կարողանում է աշխատել վարչական տվյալների հետ գրանցումների անվանական մակարդակով՝ միգրացիոն վիճակագրության արտադրման համար:

Միգրացիոն վիճակագրական տվյալների ավտոմատացված մշակման բարելավում

Բնակչության ռեգիստրից ստացված տվյալների ավտոմատացված մշակման ծրագիրն արդիականացվել է:

Միգրացիոն վիճակագրության հրապարակման բարելավում

Միգրացիոն վիճակագրական տվյալների ձևաչափերի վրա տարվող աշխատանքը և դրանք հրապարակումներում ավելացնելն ընթացքի մեջ է:

Քննարկվել է ՀՀ ԱՎԾ «Հայաստանի ժողովրդագրական ժողովածու»-ի նոր հրապարակումը, մասնավորապես «Միգրացիա» 7-րդ գլուխը: Գլխում կա նշանակալի առաջընթաց. Ներկայացվել են թարմացված մեթատվյալներ և սահմանումներ, բացատրություններ, տվյալների աղբյուրներ, որոնք օգտագործվում են ՀՀ-ում միգրացիոն վիճակագրության արտադրման համար: Տվյալների ներկայացման մեջ նոր բարելավումներ են կատարվել (օրինակ՝ գրաֆիկներ և քարտեզներ), որոնք պլանավորվում են նաև հաջորդ հրապարակումներում:

Համակարգչային ծրագրերով ապահովման վերաբերյալ տեխնիկական փաստաթղթի ստանդարտ ձևաչափ

Համակարգչային ծրագրերի ապահովման տեխնիկական փաստաթղթի ստանդարտ ձևաչափ է նախագծվել ՏՏ վարչության կողմից: Անհրաժեշտ էր նախագծել տեխնիկական մասնագրեր Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի, ինչպես նաև այլ բաժինների կողմից օգտագործվող առկա համակարգերի համար: Սա շատ օգտակար է ընթացիկ տվյալների արտադրման գործընթացների պարզաբանման համար և վերացնում է տվյալների վատ որակի ռիսկը: Մասնագրերը փաստաթղթի ձևով ունենալը նաև կկրճատի ՀՀ ԱՎԾ-ի նոր աշխատակիցների հարմարվելու ժամանակահատվածը:

4. Ձեռքբերումների կայունություն

4.1 Կենսական վիճակագրություն

Շարունակական և խիստ համագործակցությունը շահառուների և տվյալներ տրամադրողների հետ անհրաժեշտ է վստահ լինելու համար, որ ՀՀ ԱՎԾ-ն կարող է բարելավել արտադրվող վիճակագրության որակը և իր հեղինակությունը: Նաև անհրաժեշտ է ապահովել, որպեսզի միջին ժամկետում գրանցումների թերընդգրկվածությունը հասցվի զրոյի, և կենսական վիճակագրությունը ամբողջական լինի:

Սպառողների հետ շարունակական երկխոսությունը կարող է օգնել բավարարել տարբեր լսարանների կարիքները (քաղաքականություն մշակողներ, պետական կառավարում, մեդիա, ակադեմիա և լայն հասարակություն):

Առաջին ժամանակահատվածում մահվան պատճառների կողավորման գործընթացի փոփոխությունները պատճառ են հանդիսացել տվյալների որակի խախտման, բացակայող արժեքների մեծ թվով և դինամիկ շարքերի էական խզումով, որը կարող էր խոչնդոտ հանդիսանալ երկրում մահացության դեպքերի մշտադիտարկման համար:

Անհրաժեշտ է, որպեսզի ՀՀ ԱՎԾ-ն շարունակի մշտադիտարկել նոր համակարգի ազդեցությունները: Այս պահին նախատեսվում է կրկնակի կողավորման մեկ տարի (հետևելով հին և նոր մեթոդաբանությանը) մինչև 2017թ. վերջը: Ժամանակահատվածի վերջում պետք է կայացվի շահառուների (մասնավորապես ՀՀ առողջապահության նախարարության, ՀՀ ԱՎԾ և Էլեկտրոնային կառավարման համակարգով զբաղվող գործակալության միջև) հետ համաձայնեցված որոշում հիմնված փաստերի վրա առ այն, թե արդյոք շարունակել մշտադիտարկումը թե ոչ: Պետք է դիտարկել ինչ-որ վերապատրաստում անցկացնելը այն բժիշկների համար, որոնց կողմից կատարված կողավորումը կտա նշանակալիորեն տարբեր արդյունք ՀՀ ԱՎԾ փորձագետի կողմից կատարված կողավորումից:

Կայունությունը նաև ենթադրում է աշխատակիցների հմտությունների կանոնավոր թարմացում՝ տեխնոլոգիական և մեթոդաբանական ինովացիայի հետ համաքայլ ընթանալու համար:

4.2 Միգրացիոն վիճակագրություն

Շարունակական և խիստ համագործակցությունը շահառուների և տվյալներ տրամադրողների հետ անհրաժեշտ է վստահ լինելու համար, որ ՀՀ ԱՎԾ-ն կարող է բարելավել արտադրվող վիճակագրության որակը և իր հեղինակությունը:

Սպառողների հետ շարունակական երկխոսությունը կարող է օգնել բավարարել տարբեր լսարանների կարիքները (քաղաքականություն մշակողներ, պետական կառավարում, մեդիա, ակադեմիա և լայն հասարակություն):

Աշխատակիցների հմտությունների կանոնավոր թարմացումը կարևոր է միգրացիոն վիճակագրության մեթոդաբանական հիմնահարցերի շարունակական բարելավման և տեխնոլոգիական ինովացիային համընթաց քայլերու համար:

5. Առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ)

5.1 Կենսական վիճակագրություն

- Լուծել տվյալների փոխանցման հետ կապված տեխնիկական հարցերը, էլ-կառավարման գործակալության հետ համագործակցությամբ, և նաև բարելավել ինտերնետ կարողությունը և ստաբիլությունը ՀՀ ԱՎԾ-ում
- Ապահովել, որպեսզի պահանջված բոլոր փոփոխականները (PIN/անձնական նույնականացման համար և ծննդյան երկիրը) հասանելի դառնան կենսական իրադարձությունների վերաբերյալ բոլոր բեռնված ֆայլերում

- Մշտադիտարկել մահվան պատճառների կողավորման նոր գործընթացը՝ համագործակցելով պատասխանատու նախարարության հետ վստահ լինելու համար, որ դինամիկ շարքերի անտեղի խզում չի առաջանա, և որ մահվան դեպքերի վերլուծությունը և մշտադիտարկումը կարող է պատշաճ կերպով իրականացվել: Դա կարող է ենթադրել տվյալ պահին անհրաժեշտ վերապատրաստում բժիշկների համար:
- Շարունակել գրանցման համակարգի հետագա զարգացումը ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ համագործակցությամբ՝ ճշգրտության և ամբողջականության ուղղությամբ, իրականացնելով իրազեկության բարձրացման նախաձեռնություններ ՔԿԱԳ աշխատակիցների (այդ պահի դրությամբ անհրաժեշտ նյութ և վերապատրաստում) և բնակչության համար կոնկրետ ոլորտների վերաբերյալ
- Բարելավել բաժնի աշխատակիցների հմտությունները, հաշվի առնելով ՏՏ հմտությունները, վիճակագրական տվյալների մշակումը, ժողովրդագրական վերլուծությունների գործիքները: Հասանելի գործիքները, ինչպիսին է TAIX-ը կարող են օգտագործվել ֆինանսավորելու համար կոնկրետ դասընթացներ
- Բարելավել ժողովրդագրական ցուցանիշների հասանելիությունը, հատկապես էլեկտրոնային ձևաչափով և տարածքային դեսագրեգացիայով և համապատասխան պատկերագրմամբ
- Արդիականացնել թերընդգրկվածության վերլուծությունը՝ օգտվելով 2015թ. ժողովրդագրության և առողջության հետազոտության արդյունքներից և 2020թ. մարդահամարին կրկնելով ծնունդների և մահերի հարցերի խումբը
- Ներդնել ստանդարտացված մեթոդներ տվյալների վավերականացման համար՝ նույնականացնելով կողմնակի արժեքները և հնարավոր սխալները տվյալների խմբագրման և իմպուտացիայի համար, այն դեպքերում, երբ մանուալ ստուգումները թույլ չեն տալիս մշակել սխալները կամ բացակայող արժեքները: Այս կետը արդիական է նաև ՀՀ ԱՎԾ մյուս բաժինների համար:
- Արդիականացնել մեթոդաբանական փաստաթղթավորումը, միաժամանակ հետևելով տվյալների ստացման և մշակման գործընթացում կատարվող փոփոխություններին
- Մշտադիտարկել տարբերությունները ՀՀ ԱՎԾ կողմից հրապարակվող տվյալների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից հրապարակվող տվյալների միջև, ինչպիսիք են ՄԱԿ-ը, ՀԲ-ն, որպեսզի դրանք աստիճանաբար համընկնեն
- Հետազոտել հաշվառումների միջև կապերի ստեղծման հնարավորությունները, հենց որ բնակչության ռեգիստրները հասանելի լինեն ՀՀ ԱՎԾ համար
- Գնահատել բնակչության ազգային կանխատեսումներ անելու հնարավորությունները

5.2 Միգրացիոն վիճակագրություն

Առաքելության ընթացքում կատարված բացահատումների և ծրագրի արդյունքների հիման վրա կարող են կատարվել հետևյալ առաջարկությունները.

- Միգրացիոն վիճակագրության որակի բարելավման շարունակում
- Վարչական տվյալների տիրապետողների հետ հետագա համագործակցությունը էական է տվյալները անվանական մակարդակով ստանալու համար
- Հրապարակել ավելի շատ մեթատվյալներ և բացատրել սպառողներին տարբեր տվյալների աղբյուրների կիրառումը
- Առավելագույնի հասցնել ջանքերը՝ էլեկտրոնային համակարգի իրականացման ուղղությամբ, ինչը կօգնի բարելավել ծախսարդյունավետությունը
- Առաջարկվում է առավել արդյունավետ համագործակցություն վիճակագրական բաժինների և ՏՏ բաժնի միջև.
 - Ավարտին հասցնել հարցման ստանդարտացված ձևերը՝ ռացիոնալացնելու համար տեխնիկական մասնագրերը
 - Մասնագրերը կարող են օգտագործվել ապահովելու համար թափանցիկություն արտադրման գործընթացում և լավ որակ վերջնական վիճակագրական տեղեկատվության մեջ
- Տվյալների գաղտնիությունը և անվտանգության հիմնահարցերը պետք է հաշվի առնվեն
- Օգտակար կլինեն իրականացնել վերապատրաստում և ուսուցողական այցեր ռեզուսիտրների լավ փորձ ունեցող եվրոպական ԱՎԻ-ներ
- Մշակել մեթոդաբանություն գնահատելու համար ներգաղթյալների և արտագաղթյալների հոսքերը, օգտագործելով հնարավոր վարչական աղբյուրներ, ինչպես նաև ՏՏԿԱՀ արդյունքները
- Տարածել արդիականացված միգրացիոն վիճակագրություն (հրապարակումներ, մամուլի հաղորդագրություններ, պատկերագրված վիճակագրական տեղեկատվություն) հաշվի առնելով սպառողների կարիքները
- Օգտվել իմպուտացիայի ընթացակարգերից՝ բացակա արժեքների համար
- Օգտվել բնակչության ռեզիստրից տարբեր վիճակագրական նպատակների համար (մարդահամար, համակցության շրջանակ և այլն)
- Երբ սկսվեն պատրաստությունները 2020թ. մարդահամարին, առաջարկվում է.
 - Հաշվի առնել եվրոպական օրենսդրությունը 2021թ. ԵՄ-ում իրականացվելիք մարդահամարի վերաբերյալ
 - Ունենալ միգրացիայի մոդուլ (հարցեր), որոնք էական դեր կունենան բարձրորակ և միջազգայնորեն համադրելի միգրացիայի վիճակագրություն ունենալու համար

7. Լրացուցիչ աջակցության կարիքների նույնականացում

ՀՀ ԱՎԾ աշխատակիցների հմտությունները հզորացնելու համար կարելի է դիտարկել լրացուցիչ աջակցության հնարավորությունը (օրինակ TAIEX-ի և այլ ԱՎԻ-ներ ուսուցողական այցերի միջոցով) հետևյալ առնչությամբ.

- Վիճակագրական հմտությունները (տվյալների խմբագրում, որակի բարելավումներ, իմպուտացիա, վարչական տվյալների օգտագործում և այլն)
- Վերլուծական հմտությունները
- Ռեգիստրների և վարչական տվյալների բազաների հետ աշխատանքի SS հմտությունները և կարողությունները

Օգտավետ կլիներ առավել շատ նախաձեռնությունների իրականացումը իրագրության բարձրացման ուղղությամբ՝ շեշտադրելով կենսական իրադարձությունների ամբողջական և լավորակ գրանցումների կարևորությունը:

Առավել ընդհանուր ասած, բարձրորակ վիճակագրություն ստանալու համար բարձրորակ ռեգիստրների տվյալների անհրաժեշտությունը պետք է քննարկվի և տարածվի ամբողջ կառավարման համակարգում:

7. Չլուծված հարցեր

Այս բաղադրիչի շրջանակներում չլուծված հարցեր չկան:

Հավելված 1. Տեխնիկական առաջադրանք

<p style="text-align: center;">Տեխնիկական առաջադրանք</p> <p style="text-align: center;">ԵՍ ԹՎԻՆԻՆԳ ծրագիր AM/14/ENP/ST/15</p> <p style="text-align: center;">2017թ. հունիսի 6-9</p>
--

Բաղադրիչ 2. Ժողովրդագրական վիճակագրություն

Գործողություն 2.8. Ձեռքբերումների ստուգողական դիտարկում և ապագայի համար առաջարկություններ

0. Բաղադրիչի պարտադիր արդյունքներ և չափանիշներ

Պարտադիր արդյունքներ.

- Կենսական վիճակագրության տվյալների հավաքագրման բարելավված մեխանիզմներ (թղթային աղբյուրներից անցում էլեկտրոնայինի), ընդգրկվածություն, յուրաժամանակություն և որակ (2017թ. հուլիս)
- Միգրացիոն վիճակագրության տվյալների հավաքագրման բարելավված մեխանիզմներ, ընդգրկվածություն, յուրաժամանակություն և որակ (2017թ. հուլիս)

Չափանիշներ.

- Կենսական վիճակագրության արդիականացված մեթոդաբանություն (2016թ. հոկտեմբեր)
- Միգրացիոն վիճակագրության արդիականացված մեթոդաբանություն (2017թ. ապրիլ)
- Իրականացվել և հրապարակվել է բարելավված կենսական վիճակագրություն (2017թ. հուլիս)
- Կենսական և միգրացիոն վիճակագրության գծով ՀՀ ԱՎԾ վերապատրաստված աշխատակիցներ (2017թ. հուլիս)

1. Գործողության նպատակը

- Ծրագրի սկզբում բաղադրիչի հետ կապված կարգավիճակի քննարկում
- Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակի քննարկում
- Ձեռքբերումների կայունության հետ կապված առաջարկությունների նախապատրաստում
- Պատրաստել առաջարկություններ ծրագրի ավարտից հետո ՀՀ ԱՎԾ ապագա աշխատանքի վերաբերյալ
- Նույնականացնել չլուծված հարցերը և կարիքները հետագա աջակցության համար, եթե այսպիսիք կան

2. Գործողության սպասվող արդյունքը

Ժողովրդագրական վիճակագրության բաղադրիչի ստուգողական դիտարկում (բաղադրիչում յուրաքանչյուր թեմայի համար)․

- Կարգավիճակը ծրագրի սկզբում
- Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակ
- Ձեռքբերումների կայունություն
- Առաջարկություններ ապագայի համար (երկարաժամկետ և կարճաժամկետ)
- Չլուծված հիմնահարցերի պարզաբանում

3. Մասնակիցներ

ՀՀ ԱՎԾ

Բաղադրիչի ղեկավարներ

- Պրն Գագիկ Գևորգյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Տկն Կարինե Կոչումջյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի պետ

Այլ աշխատակիցներ

- Տկն Աննա Թոխաթյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի գլխավոր մասնագետ
- Տկն Արմինե Ավետիսյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի առաջատար մասնագետ
- Տկն Աննա Գրիգորյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի առաջին կարգի մասնագետ
- Տկն Մուսաննա Ազատյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի երկրորդ կարգի մասնագետ

ԱԵ փորձագետներ

- Տկն Դավիա Ամբրոզյան, փորձագետ, Լիտվայի վիճակագրություն
- Տկն Մարիա Փիա Սորվիլո, փորձագետ, Իստատ

Գործողությանը մասնակցող այլ շահառուներ

Ներկայացուցիչներ.

- ՀՀ արդարադատության նախարարության քաղաքացիական գրանցումների վարչությունից
 - ՀՀ առողջապահության նախարարությունից
 - ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայությունից
 - ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայությունից
 - ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչությունից
- նույնպես կհրավիրվեն:

Հավելված 2. Առաքելության ծրագիրը

Ժամանակ	Վայր	Միջոցառում	Նպատակ/մանրամասներ
Երեքշաբթի, առավոտ	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ԹՄԽ-ի հետ	Քննարկել շաբաթվա ծրագիրը
	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Իրավիճակի գնահատում և ՇԵ կողմից նախորդ առաքելությունից հետո կատարված աշխատանքի ներկայացում
Երեքշաբթի, կեսօրից հետո (6/6)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Չլուծված հիմնահարցերի ստուգողական դիտարկում Լրացուցիչ աջակցության համար կարիքների նույնականացում
Չորեքշաբթի, առավոտ (7/6)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Ծրագրի արդյունքների կարգավիճակի քննարկում Քննարկում, թե ինչպես ապահովել ձեռքբերումների կայունություն
Չորեքշաբթի, կեսօրից հետո (7/6)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում շահառուների հետ	Հանդիպում շահառուների հետ
Հինգշաբթի, առավոտ (8/6)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի և ՇԵ փորձագետների հետ	Թվինինգ ծրագրի ավարտից հետո հետագայի քննարկում և առաջարկություններ ապագայի համար (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ)
Հինգշաբթի, կեսօրից հետո (8/6)	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի հետ	Վերջնական եզրակացությունների. առաջարկությունների և առաքելության զեկույցի պատրաստում
		Չնախատեսված հանդիպումներ	
Ուրբաթ, առավոտ (9/6)	ՀՀ ԱՎԾ	Ամփոփիչ հանդիպում ՇԵ ծրագրի ղեկավարի հետ	ԱԵ փորձագետների բացահայտումների ներկայացում և ձեռքբերված եզրակացությունների համաձայնեցում Ամփոփիչ հանդիպում ՇԵ ծրագրի ղեկավարի հետ և արդյունքների ներկայացում

Հավելված 3. Անձինք, ում փորձագետները հանդիպել են

ՀՀ ԱՎԾ.

- Ստեփան Մնացականյան, ՀՀ ԱՎԾ նախագահ
- Անահիտ Սաֆյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Գագիկ Գևորգյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
- Կարինե Կույումջյան, Մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի պետ
- Աննա Թոխաթյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի գլխավոր մասնագետ
- Սուսաննա Ազատյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի երկրորդ կարգի մասնագետ
- Արմինե Ավետիսյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի առաջատար մասնագետ
- Աննա Գրիգորյան, մարդահամարի և ժողովրդագրության բաժնի առաջին կարգի մասնագետ
- Արմինե Առուշանյան, Տեղեկատվական ռեսուրսների կառավարման և տեխնոլոգիաների վարչության տեղեկատվական ռեսուրսների բաժնի պետ

Արտաքին շահառուներ.

- Դիանա Անդրեասյան, ՀՀ առողջապահության նախարարության առողջապահության ազգային ինստիտուտի տեղեկատվական վերլուծական կենտրոնի տնօրեն
- Վահագն Մխիթարյան, Հայաստանում էլեկտրոնային կառավարման համակարգի մշակման ծրագրի թիմի ղեկավարի տեղակալ
- Կարել Հոֆստրա, ՄԻԲՄԱ ծրագրի ղեկավար, Աջակցություն Հայաստանին միգրացիայի և սահմանների կառավարման ոլորտներում
- Թիհան Զամմիթ, ՄԻԲՄԱ ծրագրի փորձագետ, Աջակցություն Հայաստանին միգրացիայի և սահմանների կառավարման ոլորտներում
- Վարդան Մաթևոսյան, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայության վերլուծական բաժին
- Վահան Բախշեցյան, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն, փորձագետ
- Վաղինակ Նիկողոսյան, ՀՀ ոստիկանության վիզաների և անձնագրային վարչություն
- Հայկ Դավթյան, ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն

ԹՄԽ թիմ.

- Պիտեր Բոնստեդ Անան Հանսեն, ԹՎԻՆԻԳ մշտական խորհրդատու
- Լիանա Աթոյան, ԹՄԽ օգնական
- Անուշ Պողոսյան, ծրագրի թարգմանիչ